



วารสารวิจัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปีที่ 13 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2554 - มีนาคม 2555

Rajabhat Chiang Mai
University
Research Journal

ISSN 1513-8410



วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปีที 13 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2554 – มีนาคม 2555

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิที่กลั่นกรองผลงานทางวิชาการวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปีที 13 ฉบับที่ 1

ศ.ดร.สายสมร	ลำยอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.อารรณ์	โอภาสพัฒนกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.วิบูลย์	รัตนาพนนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อ.ดร.สินธุ์	สโรบล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อ.ดร.กรรณิกา	เจิมเทียนชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.ประพันธ์	ธรรมไชย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.สนิท	สัตโยภาส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.ไพรัช	โกศลย์พิพัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.ศุภกฤษ	เมธีโภคพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.ณัฐพร	จักรวิเชียร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.ชวิต	จิตรวิจารณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.สงวนศรี	วรรณสูตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บรรณาธิการ

ผศ.มนตรี ศิริจันทร์ชื่น ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อ.ดร.จิตมา กัตัญญู รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
ผศ.วิไลลักษณ์ กิตติบุตร รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.นครินทร์ พริบไหว รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ

น.ส.ศิริพร	ริพล	รักษาการหัวหน้าสำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา
น.ส.ณัฐชยาน์	สมาเกตู	นักวิจัย
น.ส.กรทอง	ลีสุวรรณ์	นักวิจัย
นายปรัชญา	ไชยวงศ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
น.ส.กรรณิกา	ชาชง	นักวิชาการเงินและพัสดุ
นางพิมพ์พรณ	สุญโญ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
นายวชิราวุธ	สุวรรณคำ	เจ้าหน้าที่ธุรการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถ.โชตนา ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

คำนำ

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นวารสารทางวิชาการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ งานวิจัย งานวิชาการและงานวิทยานิพนธ์ของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนนักวิจัยทั่วไป มีการพิมพ์เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ (ประจำเดือนตุลาคม-เดือนมีนาคม และเดือนเมษายน-เดือนกันยายน) ดำเนินการเผยแพร่โดยจัดส่งให้สถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบัน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานการอุดมศึกษาและหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ การตีพิมพ์ต้นฉบับที่เสนอขอลงตีพิมพ์จะต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อนหรือไม่อยู่ระหว่างเสนอขอลงตีพิมพ์ในวารสารอื่น และต้องผ่านการประเมินกลั่นกรองให้ความเห็นและตรวจแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนี้ถือเป็นสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การนำต้นฉบับไปตีพิมพ์ใหม่ต้องได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และเจ้าของต้นฉบับก่อน ผลการวิจัยและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความต่าง ๆ เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความ ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาดอันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์

ในฉบับนี้เป็นปีที่ 13 ฉบับที่ 1 เวลาการดำเนินการอยู่ในช่วงเดือนตุลาคม 2554 - มีนาคม 2555 วารสารฉบับนี้ได้นำเสนอบทความวิจัย 13 เรื่อง มีความเด่นในด้านวิชาการเพื่อรับใช้สังคม

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ขอขอบคุณนักวิจัยทุกท่านที่ส่งบทความวิจัยมาลงในวารสาร และหวังว่าบทความดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อไป

บรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

01 การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์และวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจชุมชน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์อัญชลี ไสมดี

15 เทคนิคการผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบขัดมันเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย

อาจารย์เสน่ห์ วงศ์สุฤทธิ์

25 การจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตำบลสง่าบ้าน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชาวิทย์ นิลวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัชชัย บุญมี
อาจารย์ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์ อาจารย์สุวลักษณ์ อ้วนสอาด
อาจารย์พุทธมน สุวรรณอาสน์ และอาจารย์เต็มพันธ์ บุญมาประเสริฐ

41 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลสะลวง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่

อาจารย์บุษราภรณ์ มหัทธนะชัย

51 การศึกษาการงอกของเมล็ด และการเจริญเติบโตของต้นกล้ากล้วยไม้สกุลแวนด้าฟ้ามูยในอาหารตัดแปลง โดยใช้รุ้นน้ำมะพร้าวแทนรุ้นสำเร็จ

อาจารย์อัครสิทธิ์ บุญสงแท้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ หาญเมืองใจ

61 การสกัดวิตามินอีจากดิสทิลเลตของน้ำมันรำข้าว

อาจารย์ธิดารัตน์ หน่อสุวรรณ

81 การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ รายวิชา กฎหมาย และมาตรฐานอาหาร : กรณีศึกษา คุณภาพและมาตรฐานด้านจุลินทรีย์ ของผลิตภัณฑ์อาหารของฝากจากจังหวัดเชียงใหม่

อาจารย์นักสิทธิ์ ปัญญาใหญ่

95 ความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและเปอร์เซ็นต์ไขมัน ของประชาชนหญิงที่ออกกำลังกายด้วยการเดินแอโรบิก ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ.2552

นายพรหมวสันต์ ทาโน รองศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ

105 ระดับทักษะฟุตบอลของนักเรียนชายช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551

นายเศรษฐโชค สิริภักดีกุล รองศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ

115 ผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ของเด็กวัยเรียนธาลัสซีเมีย

นางสาวมัจฉินท์ อิมิวัฒน์

129 การใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาในการพัฒนาการรู้คิด ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญวัฒนา บุญธรรม

141 ความพึงพอใจของนิสิต รป.ม. 13 ศูนย์การศึกษาจันทบุรี ที่มีต่อการเรียนวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหาร

อาจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต

149 ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ - สารที่มีประสิทธิภาพ ในการฆ่าเชื้ออาหารเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช

นางสาวเกตุณา ไทยหนุ่ม อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ โทณลักษณ์ และอาจารย์ ดร.ธัญญา ทะพิงค์แก

การพัฒนาระบบสารสนเทศ

เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP

ของตำบลสะลวง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

Development Information System to Promote

OTOP Products in Tambon Saluang Amphur Maerim,

Chiang Mai Province

อาจารย์บุษราภรณ์ มหัทธนชัย

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP
ของตำบลสะलग อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่
Development Information System to Promote OTOP Products
in Tambon Saluang Amphur Maerim, Chiang Mai Province

อาจารย์บุษราภรณ์ มหัทธนะชัย
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลสะलग อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าในชุมชน พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ OTOP ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศ และถ่ายทอดความรู้การใช้ระบบสารสนเทศให้กับชุมชน วิธีการดำเนินงานเป็นการวิจัยและพัฒนาโดยเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น จัดเวทีชุมชนเพื่อหาปัญหาการตลาด สร้างระบบสารสนเทศตามความต้องการของชุมชน เครื่องมือที่ใช้พัฒนาระบบสารสนเทศคือโปรแกรมภาษา PHP และการจัดการฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรม MySQL จากนั้นศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม และจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้การใช้ระบบสารสนเทศแก่ชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาทางการตลาดของชุมชนคือไม่มีทุนในการสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์สินค้าออกสู่ตลาด ทำให้การจำหน่ายสินค้าส่วนใหญ่จำหน่ายเฉพาะลูกค้าประจำ ดังนั้นจึงได้สร้างระบบสารสนเทศตามความต้องการของชุมชน โดยสามารถให้ชุมชนมาบริหารจัดการเพิ่มหรือปรับปรุงรายการสินค้าได้ แสดงรายละเอียดสินค้าให้กับลูกค้าตามต้องการ มีช่องทางในการติดต่อระหว่างลูกค้ากับผู้ขายได้ เมื่อสร้างระบบสารสนเทศแล้วนำเครื่องมือแบบสอบถามมาทดสอบประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า การออกแบบระบบสารสนเทศมีความเหมาะสม และทดสอบจากผู้ใช้งานพบว่า ด้านข้อมูลนำเข้า ด้านการทำงานระบบ และด้านการแสดงผลมีความพึงพอใจมาก จากนั้นจัดกิจกรรมอบรมให้ชุมชนสามารถนำระบบสารสนเทศมาบริหารจัดการรายการสินค้าเองได้ นำเว็บไซต์มาลิงค์ในเว็บขององค์การบริหารส่วนตำบลสะलग เว็บไซต์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและนำมาติดกับฉลากของสินค้า ทำให้ลูกค้าและผู้สนใจดูรายละเอียดสินค้าได้ง่ายขึ้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ได้

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ ผลิตภัณฑ์ สะलग มะริม

Abstract

The objective of development information system to promote OTOP products in Tambon Saluang Mae Rim, Chiang Mai Province is to analyze the problem of marketing products in the community. Development of information system to enhance promote OTOP products satisfy the user's system and knowledge using information system to the community. Implementation of a participatory action research. By development of local products. The community forum for marketing issues. Developing information system to meet the needs of the community. Tools to develop an information system is the language PHP and database management programs is Mysql, Study satisfaction of users of information systems by the use of questionnaires. And training activities to educate the community information system.

The results found that The problem is lack of fund to support of promoting the product to market. The products are mainly sold only to regular customers. Therefore, Develop information system to meet the needs of the community. The community was able to add or update a list of product management. Show details for customers as needed. Channels of contact between customers and vendors. When building a system information and to test the effectiveness of the system from the experts found. System design is appropriate and tested by all users found. The researcher found that the results are very satisfying. Then, Training for community can take care information systems to manage their inventory. The website link in web site of the Organization and to other Web sites relevant to the product label. Customers interested in more detail and more easily. Reduce the cost of promoting it.

Keywords : OTOP Information system Product Saluang Maerim

คำนำ

สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product, OTOP) ได้เริ่มจัดตั้งโครงการขึ้นในปี พ.ศ.2544 (ภคินี ศิริศรี, 2552) โดยเป็นช่วงที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้โดยการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าของชุมชน รัฐบาลได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสินค้า OTOP มากขึ้น ผลิตภัณฑ์ OTOP ในประเทศไทย มีจัดจำหน่ายหลายแห่ง เช่น ผ้าทอมือไทลื้อจากชุมชน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (วิไลลักษณ์ กิติบุตร, 2551) หรือผลิตภัณฑ์จากชุมชน จังหวัดชัยภูมิ (สกุล วงษ์ภาพสินธุ์, 2551) การประชาสัมพันธ์สินค้าให้การกระจายไปถึงผู้บริโภคอาจต้องมีค่าใช้จ่ายสูง

ในตำบลสะลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่มีผลิตภัณฑ์ชุมชนหลากหลายรูปแบบแสดงถึงวิถีชีวิตชุมชนแบบชนบท เช่น ผ้าคลุมเตียง บ้านแม่กะเปียง แสดงวิถีชีวิตแบบชนบทท้าวเขา ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมให้กว้างขวางและได้ประชาสัมพันธ์ชุมชน ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และองค์การบริหารส่วนตำบลสะลวง จึงได้ร่วมกันพัฒนาตำบลสะลวงให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2551-2555 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน แนวทาง

การพัฒนาที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน โดยได้มีโครงการสนับสนุนการจัดร้านแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนอย่างต่อเนื่อง ให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นที่ต้องการของตลาด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสะลวงต้องการประชาสัมพันธ์สินค้าทางอินเทอร์เน็ตให้กว้างขวางขึ้น แต่เนื่องจากเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นไม่สามารถให้ผู้ใช้งานปรับแก้ไขได้สะดวก เช่น การเพิ่มและปรับปรุงรายการสินค้าจะต้องให้ผู้สร้างเว็บไซต์เป็นผู้ปรับปรุง ผู้ใช้งานทั่วไปไม่สามารถปรับปรุงข้อมูลเองได้ ทำให้เป้าหมายของโครงการที่ต้องการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างต่อเนื่องตามความต้องการของตลาดโดยเผยแพร่ทางเว็บไซต์จึงมีความไม่สะดวกในการใช้งาน การดูแล และปรับเปลี่ยนข้อมูลเป็นไปได้อย่างยาก

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีแนวคิดการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลสะลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยร่วมกับชุมชนเพื่อหาความต้องการรูปแบบระบบสารสนเทศที่จะนำไปใช้สร้างระบบสารสนเทศโดยผู้ใช้งานสามารถจัดการขอข้อมูลเองได้ เช่น เพิ่มเติม ปรับปรุงข้อมูลสินค้า แสดงรายงานต่าง ๆ และเมื่อพัฒนาระบบแล้วจะประเมินความพึงพอใจของระบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ และผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อให้ระบบงานมีความสมบูรณ์และเป็นตามความต้องการของผู้ใช้ได้ ระบบสารสนเทศจะเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์สินค้าให้ผู้ผลิตเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ได้กว้างขวางเพื่อเป็นช่องทางการตลาดได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าในชุมชน
2. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลสะลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลสะลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อถ่ายทอดความรู้การใช้ระบบสารสนเทศให้กับชุมชน

รายงานบริหารจัดการงานวิจัยและผลการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการ

เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research, PAR) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและเข้าใจชุมชน จัดเวทีชุมชนเชิญนักวิจัย ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลสะลวง และชุมชนชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์มาร่วมสนทนา สัมภาษณ์ และอภิปรายร่วมกัน นำข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีชุมชนมาสรุป และสร้างเครื่องมือ 2 แบบ คือ แบบที่ 1 สร้างระบบสารสนเทศ โดยใช้หลักการสร้างจากทฤษฎีการพัฒนาาระบบ System Development Life Cycle โปรแกรมที่ใช้พัฒนาระบบคือ โปรแกรม PHP และโปรแกรม MySQL ใช้จัดการฐานข้อมูล แบบที่ 2 สร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อวัดประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้เชี่ยวชาญระบบคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 คน และผู้ใช้งาน แบ่งเป็นผู้ใช้งานทั่วไป จำนวน 30 คน และประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ จำนวน 20 คน ค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เมื่อพัฒนาแล้วจะจัดอบรมถ่ายทอดความรู้การใช้ระบบสารสนเทศให้กับชุมชน

ผลการดำเนินงาน

(1) ผลศึกษาทฤษฎีและศึกษาชุมชน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้แก่ ทฤษฎี E-commerce ทฤษฎีการพัฒนาระบบสารสนเทศ และการศึกษาชุมชน ในตำบลสะลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านนาทีก หมู่ที่ 2 บ้านสะลวงใน หมู่ที่ 3 บ้านสะลวงนอก หมู่ที่ 4 บ้านกาดฮาว หมู่ที่ 5 บ้านเมืองเกะ หมู่ที่ 6 บ้านพระบาทสี่รอย หมู่ที่ 7 บ้านห้วยส้มสุก หมู่ที่ 8 บ้านแม่กะเปียง

(2) ผลการจัดเวทีชุมชนเพื่อหาปัญหา ในการจัดเวทีชุมชนได้มีการเชิญนักวิจัย ผู้บริหารขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสะลวงและชุมชนชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์มาร่วมสนทนาสัมภาษณ์ ซึ่งได้ข้อมูล ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ของหมู่ที่ 1 ทำข้าวกล้อง กล้วยอบพลังงานแสงอาทิตย์ หมู่ที่ 2 ทำกล้วยฉาบ ขนมทองม้วน หมู่ที่ 3 ทำพิมเสน หมู่ที่ 6 ทำสมุนไพร ชา ทอดองเค็ม และ หมู่ที่ 8 ทำผ้าทอมือ จากที่กล่าวผลิตภัณฑ์ที่ได้ OTOP มีเพียงผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ จากหมู่ที่ 8 บ้านแม่กะเปียง

ปัญหาชุมชน พบว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนบางอย่างต้องการการรับรองมาตรฐานเพื่อขยายผลิตภัณฑ์ให้ออกสู่ตลาดให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ชุมชนยังไม่มีทุนในการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ในการประชาสัมพันธ์ออกสู่ตลาด และยังไม่ได้มีการผลักดันในส่วนของการสินค้าให้เป็นที่รู้จัก

เนื่องจากประชากรของชุมชนไม่ได้ผลิตสินค้าเพื่อจัดจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เมื่อลูกค้าต้องการสินค้า ต้องใช้ระยะเวลารอการผลิตสินค้า

ชุมชนอยากมีการส่งเสริมด้านการผลิต เนื่องจากในตำบลสะลวงวัตถุดิบเกี่ยวกับไม้ไผ่และกล้วยเป็นจำนวนมากจึงต้องการส่งเสริมการผลิตในด้านนี้

การจำหน่ายสินค้าจะจำหน่ายเฉพาะในชุมชน ลูกค้าที่รู้จักหรือในตลาดที่ใกล้เคียง

ชุมชนหมู่ที่ 1 การผลิตข้าวกล้องยังทำจำนวนน้อยเพราะอุปกรณ์ในการกระเทาะเปลือกข้าวมีเพียง 1 เครื่อง และเครื่องอบพลังแสงอาทิตย์ มีเพียง 2 เครื่อง ในการจัดซื้อจะต้องรอนงบประมาณจากองค์การบริหาร ส่วนตำบล

ชุมชนหมู่ที่ 2 ต้องการนักวิชาการเข้ามีส่วนร่วมในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประเภทกล้วยฉาบให้หลากหลายมากขึ้น

ชุมชนหมู่ที่ 8 ผลิตภัณฑ์ที่ได้ OTOP ระดับ 4 ดาวคือ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ซึ่งต้องการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กว้างขวางขึ้นเนื่องจากต้องการหาตลาดในการจำหน่าย

(3) สังเคราะห์ศักยภาพของชุมชน

จากข้อมูลดังกล่าวในตำบลสะลวงมีสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP คือ ผ้าทอมือ ของหมู่ที่ 8 บ้านแม่กะเปียง ผู้วิจัยจึงนำผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นกรณีศึกษาในโครงการนี้

ประวัติความเป็นมาของบ้านแม่กะเปียง เป็นชุมชนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงได้อพยพมาจาก อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เหตุผลที่ต้องย้ายมาเพราะต้องการพื้นที่ในการทำมาหากิน เช่น ทำไร่ข้าว ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ ต่อมา ปี พ.ศ.2512 ชาวบ้านได้ติดต่อกับครูสอนศาสนาคริสต์ที่จังหวัดเชียงใหม่ เพราะมีปัญหาเรื่องการทำพิธีต่าง ๆ และเลี้ยงผี ครูสอนศาสนาจึงได้แนะนำเรื่องความเชื่อในพระองค์พระผู้เป็นเจ้า ทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่กลับใจเข้ามานับถือศาสนาคริสต์ ในปี พ.ศ.2529-2530 กรมประชาสงเคราะห์ จังหวัดเชียงใหม่ (ศูนย์พัฒนาชาวเขา) ได้เข้ามาพัฒนาหมู่บ้าน มีการส่งเสริมอาชีพด้านการทำเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การรักษาป่าไม้ และการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) รวมถึงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ทำให้ชุมชน

เกิดการพัฒนามีข้าวเพียงพอดต่อการบริโภค ปี พ.ศ.2533 กลุ่มสตรีได้ก่อตั้งขึ้นโดยนางสุรีพร ศิริพจัญ และมีสมาชิกเริ่มแรกเพียง 5 คน ช่วงแรกๆ กลุ่มได้มีการทอผ้า ปักผ้า ลวดลายต่างๆ ตลอดจนการเย็บเสื้อผ้าชาวเขานำไปขายเพื่อเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัว

ปี พ.ศ.2536 ทางหมู่บ้านได้รับงบประมาณกองทุนเพื่อการพัฒนาจากรัฐบาล โดยชุมชนได้แบ่งกองทุนออกเป็น 2 กองทุน คือ 1. กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน เช่น การซ่อมแซมบ้าน การจัดทำรั้วและการสร้างห้องน้ำ ห้องสุขา 2. กองทุนหัตถกรรมในครัวเรือน เพื่อเป็นการสนับสนุนอาชีพเสริมรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้าน โดยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการกองทุนครั้งแรก จำนวน 10 คน และปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด จำนวน 36 คน ต่อ 36 ครัวเรือน ปัจจุบันกองทุนหัตถกรรมในครัวเรือน ได้มีแหล่งเงินทุนธนาคารเข้ามาสนับสนุนในโครงการครั้งนี้ คือ ธนาคารออมสิน สนับสนุนเงินออมทรัพย์นำมาจัดทำโครงการเป็นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยธนาคารออมสิน จะสนับสนุนด้านหัตถกรรมของครัวเรือนโดยตรง ช่วยเหลือเงินทุนแก่กลุ่มเครือข่ายของชุมชน และธนาคารเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนเงินทุนด้านหัตถกรรมและรวมถึงการเกษตรของชุมชน และก่อตั้งเป็นรัฐวิสาหกิจชุมชน

ผลิตภัณฑ์ที่จัดจำหน่าย แบ่งเป็นหมวดหมู่ดังนี้ ผ้าพันคอ กระเป๋า เสื้อผู้หญิง ผ้าถุง ผ้าคลุมเตียง ผ้าปูโต๊ะเล็ก



ภาพที่ 1 แสดงใบประกาศนียบัตร OTOP ระดับ 4 ดาว



ภาพที่ 2 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอกระเบื้อง



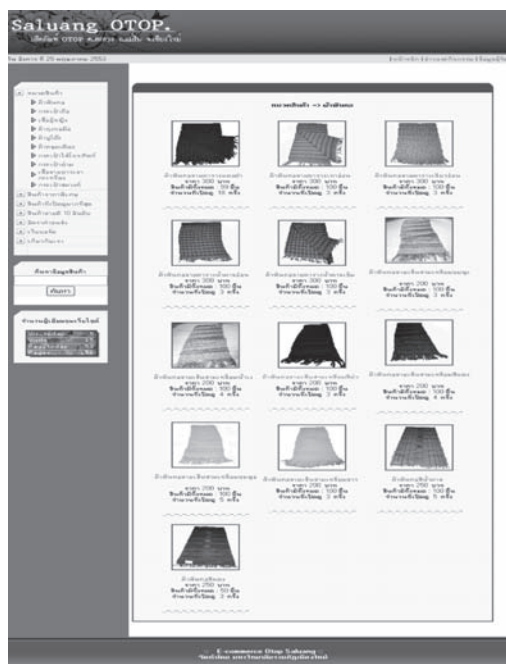
ภาพที่ 3 แสดงกิจกรรมการเตรียมผลิตภัณฑ์ผ้าทอกระเบื้องไปจำหน่าย

(4) ผลการสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างเครื่องมือ 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 สร้างระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลสะลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่และได้นำเสนอไว้ในเว็บไซต์ชื่อ <http://www.otopsaluang.cmru.ac.th> โดยระบบสามารถใช้งานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผู้ดูแลระบบ หมายถึง คนในชุมชนที่ดูแลระบบสารสนเทศ สามารถเข้ามาจัดการข้อมูลสินค้า เพิ่มหมวดหมู่สินค้า รายละเอียดสินค้าสามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของชุมชนได้ ส่วนที่ 2 ผู้ใช้งานสามารถดูรายละเอียดสินค้าในแต่ละหมวด ติดต่อซื้อสินค้าได้โดยตรงจากผู้ผลิตได้ สามารถเข้ามาตรวจสอบสินค้าราคาพิเศษ รายงานสินค้าที่มีผู้เข้าชมมากได้



ภาพที่ 4 แสดงหน้าจอหลักของเว็บไซต์

แบบที่ 2 การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม เพื่อวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานระบบสารสนเทศ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามประเมินคุณภาพระบบโดยผู้เชี่ยวชาญระบบ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การออกแบบส่วนรับข้อมูล

ตอนที่ 2 การออกแบบระบบประมวลผล

ตอนที่ 3 การออกแบบส่วนแสดงผล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประเมินความพึงพอใจของการนำข้อมูลเข้า

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจของกระบวนการทำงานในระบบ

ตอนที่ 3 ประเมินความพึงพอใจของผลลัพธ์หรือรายงาน

(5) ผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญระบบ ได้ผลลัพธ์ คือ การออกแบบส่วนนำเข้าสามารถรับข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับการใช้งาน การออกแบบส่วนการประมวลผลสามารถประมวลผลข้อมูลการใช้ได้อย่างเหมาะสม และการออกแบบส่วนแสดงผลหรือออกรายงานตามความต้องการของผู้ใช้งานได้

ความพึงพอใจของผู้ใช้งาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ความพึงพอใจของผู้ใช้งานต่อการนำข้อมูลเข้า มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.33 อยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ความพึงพอใจของกระบวนการในการทำงานของระบบ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.47 อยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก และความพึงพอใจของผู้ใช้งานต่อผลลัพธ์หรือรายงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40 อยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก

สรุปผลการดำเนินงาน

ระบบสารสนเทศแบ่งการทำงานเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ผู้ดูแลระบบ หมายถึง คนในชุมชนที่ดูแลระบบสารสนเทศ สามารถเข้ามาจัดการข้อมูลสินค้า เพิ่มหมวดหมู่สินค้า รายละเอียดสินค้า สามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของชุมชนได้ ส่วนที่ 2 ผู้ใช้งานสามารถดูรายละเอียดสินค้าในแต่ละหมวด ติดต่อซื้อสินค้าได้โดยตรงจากผู้ขายผลิตภัณฑ์ สามารถเข้ามาตรวจสอบสินค้าราคาพิเศษ รายงานสินค้าที่มีผู้เข้าชมมากได้

จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญระบบ พบว่า ระบบสารสนเทศ ด้านการนำข้อมูลเข้า การประมวลผล และการแสดงผล มีความเหมาะสม และจากความพึงพอใจของผู้ใช้งาน พบว่า การนำข้อมูลเข้า มีความพึงพอใจในระดับมาก การทำงานของระบบ มีความพึงพอใจในระดับมาก ผลลัพธ์การรายงานมีความพึงพอใจในระดับมากเมื่อได้ระบบสารสนเทศตามความต้องการของผู้ใช้งานแล้ว ได้จัดอบรมการใช้งานระบบสารสนเทศพร้อมคู่มือการใช้งานให้กับตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลสะลงง และตัวแทนของชุมชนบ้านแม่กะเปียง เพื่อนำระบบสารสนเทศไปใช้ได้ถูกต้อง

การนำผลงานไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะ

1. การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

จากปัญหาในการประชาสัมพันธ์สินค้า ซึ่งจากเดิมชุมชนต้องใช้วิธีโทรศัพท์ติดต่อลูกค้าทำให้ไม่สะดวกในการทราบรายละเอียดของสินค้า และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก และค่าอื่น ๆ ในการประชาสัมพันธ์ในสถานที่ต่าง ๆ เมื่อนำระบบสารสนเทศมาช่วยในชุมชนแล้ว มีผู้สนใจสินค้าและติดต่อกับชุมชนอย่างต่อเนื่องซึ่งช่วยลดปัญหาค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ และยังช่วยลดการกดราคาจากพ่อค้าคนกลางเนื่องจากในชุมชนมีการติดต่อจำหน่ายกับมูลนิธิคริสเตียน ซึ่งต้องส่งผ่านพ่อค้าคนกลางคือร้าน TTC จังหวัดเชียงใหม่ ทางมูลนิธิคริสเตียนทราบรายละเอียดราคาสินค้าโดยตรงจากชุมชนได้ และจากเดิมมูลนิธิคริสเตียนต้องส่งพนักงานเดินทางมาสอบถามรายละเอียดสินค้าในหมู่บ้าน ซึ่งไม่สะดวกทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ดังนั้นระบบสารสนเทศจึงช่วยในจุดนี้ได้ อีกทั้งยังได้ช่วยประชาสัมพันธ์กับลูกค้าอื่น ๆ ได้กว้างขวางขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ในหมู่บ้านแม่กะเปียงยังไม่มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตใช้ ดังนั้น ยังต้องใช้ระบบเครือข่ายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่กับองค์การบริหารส่วนตำบลสะลงง แต่ในอนาคตคาดว่าระบบเครือข่ายจะเข้าไปถึงชุมชน ซึ่งขณะนี้ทางชุมชนกำลังติดต่อดำเนินการอยู่ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ

ชุมชนยังไม่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้นในการถ่ายทอดความรู้ระบบสารสนเทศให้กับชุมชน ต้องพึ่งพาบุคลากรในชุมชนและเจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลละลวงที่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะ

ระบบสารสนเทศควรลิงค์กับเว็บไซต์อื่นเพื่อประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของผู้ใช้งานทั่วไปมากขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ชุมชนกล่าวถึงก็คือ ในชุมชนมีวัสดุดิบ เช่น ไม้ไผ่และกล้วยเป็นจำนวนมาก จึงมีแนวคิดอยากผลิตกระดาษสาจากกล้วยหรือไม้ไผ่ และมีโรงสีข้าวขนาดเล็กอยู่ ราคาแกลบหยาบที่ขายกระสอบละ 2 บาท ซึ่งราคาถูกมาก ดังนั้นจึงอยากผลิตถ่านอัดก้อนจากแกลบ ชุมชนต้องการให้นักวิชาการเข้าไปดูแลและส่งเสริมในการผลิต

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบลละลวง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เกิดขึ้นและสำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยการสนับสนุนทุนในการดำเนินการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฝ่ายอุตสาหกรรม “ภายใต้โครงการวิจัยร่วมกับการเรียนการสอนบูรณาการศาสตร์เพื่อเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท (ABC-PUS/MAG) ประจำปี 2552” การสนับสนุนทุนในการดำเนินการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และการให้ความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบลละลวง ประธานคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมบ้านแม่กะเปียง จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- นิรุช อำนวนยศิลป์. (2544). **สร้างเว็บเพจอย่างไร ชัดจำกัด PHP เพื่อการประยุกต์ใช้งาน**. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย.
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. (2537). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- ภคินี ตรีศรี. (2552). **“แนวคิดในการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในการหาทำเลที่ตั้งศูนย์กระจายสินค้า สำหรับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี”**. การประชุมสัมมนาวิชาการด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน.
- วิไลลักษณ์ กิตติบุตร. (2551). **รายงานผลการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาชุมชนไทลื้อ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สกุล วงษ์กาฬสินธุ์. (2551). **รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพสิ่งทอชุมชน จังหวัดชัยภูมิ**. การประชุมสัมมนาวิชาการการพัฒนาอาชีพและทางเลือกสำหรับคนชัยภูมิ : ข้อมูลและความรู้.



Rajabhat Chiang Mai
U n i v e r s i t y
Research Journal



สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

<http://www.research.cmru.ac.th>